

SAUGOS INSTRUKCIJOS SAVANORIAMS

GYNYBOS PARAMOS FONDAS

SAUGOS INSTRUKCIJOS SAVANORIAMS

Esama padėtis

Lietuvos teritorijoje nustatytas virusas **COVID-19**, keliantis pavojų visuomenės sveikatai. Virusas plinta tiesioginio kontakto su užkrėstaisiais, oro lašeliniu būdu ir per užkrėstus paviršius prasiskverbdamas į kvėpavimo takus ir gleivinę. **COVID-19** pasižymi dideliu užkrečiamumu, kuris ir kelia didžiausią grėsmę valstybių sveikatos apsaugos sistemoms.

Remiantis Suomijos vyriausybės sudarytais pandemijos plitimo modeliais, šalyje planuojama **14 tūkst.** susirgimų ir daugiau nei **1 tūkst.** mirčių nuo koronaviruso sukeltos infekcijos. Prognozuojama krizės trukmė – **2,5 mėn.**, (iki 2020 m. birželio mėnesio pabaigos). Krizės pikas – gegužės pradžia–birželio pradžia.

Nors Lietuvos Vyriausybė analogiškų pandemijos modelių neskelbia, remdamiesi Suomijos prognozėmis galime spėti, jog, tinkamai valdant krizę, Lietuvoje tikėtini daugiau nei **7 tūkst.** susirgimų ir daugiau nei **500** mirčių.

Lietuvoje daugėja saviizoliacijoje apribotų gyventojų, dėl susirgimų mažėja medicinos personalo pajėgos, taip pat yra pensinio amžiaus ir negalią turinčių žmonių, kuriems reikalinga papildoma pagalba, todėl iškilo būtinybė susitelkti visoms institucijoms ir gyventojams užtikrinant būtinąją paramą tiems, kam jos reikia.

Situacija sparčiai keičiasi, tad naujausias viruso plitimo ir kontrolės tendencijas reikia sekti nuolat.

Fondo paskirtis

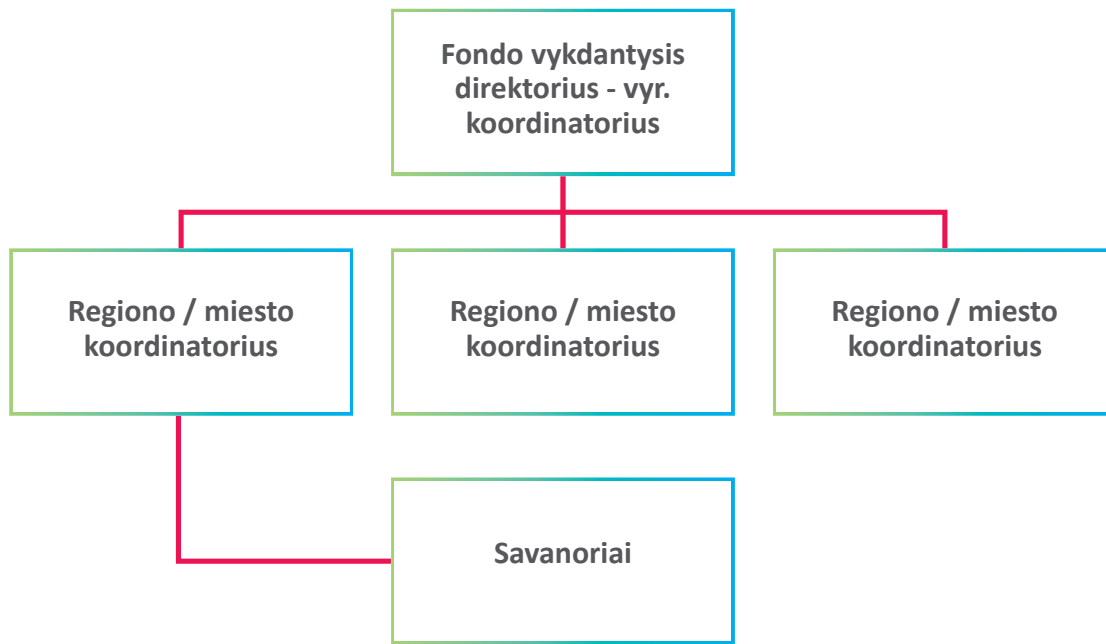
Humanitarinė pagalba Lietuvos gyventojams **COVID-19** pandemijos laikotarpiu ir pagalba likviduojant pandemijos padarinius.

Fondo veiklos uždaviniai

Savanorių komandų ir išteklių mobilizavimas (sutelkimas), **apmokymas** ir **koordinavimas** užtikrinant pačių savanorių, pagalbos gavėjų ir fondo rėmėjų saugumą.

1. Humanitarinės pagalbos operacijų vykdymas užtikrinant Lietuvos gyventojų aprūpinimą maisto produktais, asmeninėmis apsaugos priemonėmis ir kitomis būtiniausiomis priemonėmis.
2. Parama valstybinėms ir savivaldybių sveikatos apsaugos, ekstremalių situacijų valdymo, gelbėjimo ir viešosios tvarkos palaikymo institucijoms užtikrinant jų sklandų funkcionavimą ir aprūpinimą būtiniausiomis priemonėmis.
3. Pagalba kitoms su COVID-19 pandemijos padariniais kovojančioms labdaros ir humanitarinės pagalbos organizacijoms operaciniais pajėgumais ir kompetencijomis.

Savonorių tinklo struktūra

Savorio darbo priemonės

1. Kvėpavimo takų apsaugos priemonės, atitinkančios Sveikatos apsaugos ministerijos rekomendacijas.
2. Vienkartinės ar daugkartinės pirštinės.
3. Maišeliai ar specialūs antbačiai.
4. Purškiamas dezinfekavimo skystis ar kitos sertifikuotos dezinfekavimo priemonės.
5. Servetėlės, skudurėliai dezinfekuojamiems paviršiams valyti.
6. Plastikinis padėklas ar polietileno patiesalas paketui padėti.
7. Patiesalai automobilio bagažinei ir ant sėdynių.
8. Plastikiniai 10 l. ir 100 l. maišeliai panaudotoms vienkartinėms priemonėms sudėti.
9. Plastikiniai dirželiai ar lipni pakavimo juosta ar virvelė panaudotų vienkartinų priemonių maišams užrišti.
10. Telefonas ir fotoaparatas (jei negalima fotografuoti telefonu).
11. Telefono dezinfekavimo servetėlės ar kitokios panašios priemonės alternatyvos.
12. Paprastas rašiklis, bloknatas, nenuvalomas rašiklis (žymeklis).
13. Koordinatorius ir Gynybos paramos fondo kontaktai.
14. Bluetooth telefono ausinė, saugiam ir nuolatiniam koordinavimui.

Savorio tapatybę patvirtinančios priemonės

1. Asmens tapatybės dokumentas.
2. Savoriavimo sutartis.
3. Skiriamieji savorio ženklai.

Savorio darbo etapai

1. Kasdieninis savo sveikatos būklės stebėjimas

- 1.1. Kiekvieną rytą savoris privalo pasimatuoti savo kūno temperatūrą.
- 1.2. Jei karščiuoja (temperatūra siekia 38°C ir aukščiau) ar jaučia peršalimo tipinius simptomus, savoris privalo:
 - nutraukti savo veiklą,
 - izoliuotis,
 - paskambinti telefonu 1808,
 - nedelsiant pranešti (paskambinti) savorį kuruojančiam koordinatoriui.

2. Pasirengimas užduočių vykdymui

Koordinatorius privalo įsitikinti (pasitikėjimo skambutis ir (/ar) savorio periodinis aplankymas), kad savoris yra tinkamai pasirengęs vykdyti pasiruošę užduotį vykdymui ir sustabdyti arba atšaukti jos vykdymą, jei nesilaikoma bent vieno iš šių reikalavimų:

- 2.1. Savoris turi žinoti savo koordinatoriaus vardą, ir pavardę ir bei su juo nuolat palaikyti nuolatinį ryšį telefonu. Savoris turi susisiekti su koordinatoriumi ne vėliau kaip per 30 min. nuo paskutinio praleisto skambučio.
- 2.2. Savoris turi turėti darbui skirtas priemones ir tapatybę patvirtinančius dokumentus.
- 2.3. Transporto priemonės bagažinė ir sėdynės turi būti užklotos apsaugine plėvele, o plastikiniai paviršiai dezinfekuoti.
- 2.4. Asmeninio saugumo sumetimais, kai tik tai įmanoma, užduotis savoriai, jei tik tai įmanoma, vykdo veikdami ne daugiau kaip dviejų žmonių grupėmis.
- 2.5. Savoris turi mokėti naudotis asmeninės saugos priemonėmis ir per vykdomas operacijas jas naudoti.
- 2.6. Savoris turi mokėti tinkamai priimti krovinį, pristatyti jį į vietą, perduoti gavėjui ir sutvarkyti priemones, kai atlieka užduotį.
- 2.7. Savoris turi žinoti, kad neturi teisės patekti į fizinių asmenų gyvenamąsias patalpas, todėl siuntas perduoda prie įėjimo į gyvenamąsias patalpas, laikydamasis nustatytų tiesioginio fizinio kontakto vengimo reikalavimų.
- 2.8. Savoris turi žinoti, kad į valstybės ir savivaldybių institucijų ir (arba) privačių juridinių asmenų patalpas savoris jis gali patekti tik gavęs koordinatoriaus leidimą ir tik tuo atveju, kai tai aiškiai nurodyta operacijos užduoties aprašyme.
- 2.9. Savoris turi žinoti, kad, jei paramos davėjai ir gavėjai sutinka, veiksmai turi būti fiksuojami nuotraukose ir (arba) vaizdo įrašymo priemonėmis. Nuotraukos ir (arba) vaizdo įrašai perduodami Gynybos paramos fondui ir gali būti panaudoti kaip įrodymai teisiniuose procesuose ir (arba) nustatant savorio darbo procedūrų tobulintinas sritis arba gerąsias patirtis.

- 2.10. Savanoris turi žinoti, kad rekomenduojama važiuoti automobiliu uždarytais langais ir naudojant vidinį ventiliatorių, t. y. be išorinio oro patekimo į vidų.
- 2.11. Prieš atlikdamas užduotį savanoris turi būti pavalgęs ir atsigėręs bei šių veiksmų vengti užduoties metu. Užduoties vykdymo metu draudžiama rūkyti.

3. Krovinio paėmimas

- 3.1. Krovinio paėmimas iš paramos davėjų vyksta tik bekontakčiu būdu.
- 3.2. Į krovinio paėmimo vietą vykstama tik iš anksto suderinus laiką ir konkrečius kontaktinius asmenis.
- 3.3. Siuntinys visuomet paimamas lauke, laikantis saugaus 2–5 m atstumo nuo kitų asmenų; komunikavimas neturėtų trukti ilgiau kaip 15 min.
- 3.4. Paramos davėjas visą krovinį sukrauna ant savanorio atvežtos plastikinės paletės arba plastikinės plėvelės; krovinij lydintys dokumentai (jei tokie išduodami) paliekami ant krovinio siuntos.
- 3.5. Apžiūrėkite, nufotografuokite krovinį ir tik tuomet pasirašykite priėmimo dokumentus (jei paramos davėjas to pageidauja); tai darykite savo rašikliu.
- 3.6. Dezinfekuokite kiekvieną krovinio pakuotę ir (ar) /dėžę prieš kraudami ją į transporto priemonę; pagal galimybes krovinys turi likti pakuotėje, kurioje ir bus perduodamas gavėjui.
- 3.7. Rekomenduojama ant krovinio pakuotės nenutrinamu rašikliu užrašyti paramos gavėjo kontaktinius duomenis.

4. Krovinio pristatymas

- 4.1. Atvykęs į paramos gavėjo gyvenamąją vietą savanoris turi paskambinti paramos gavėjui ir susiderinti, kur palikti krovinį. Savanoris pagal galimybes turi save identifikuoti per atstumą – turi būti aiškiai matomi skiriamieji ženklai. Į gavėjo patalpas savanoris neina.
- 4.2. Krovinį savanoris padeda ant plastikinės paletės ar plastikinio patiesalo, bet ne ant žemės.
- 4.3. Savanoris, jei gavėjas neprieštarauja, 2–5 m atstumu nuo krovinio palaukia, kol gavėjas pasiims paketą. Prieš tai savanoris turi patvirtinti, kad daiktai buvo dezinfekuoti.
- 4.4. Jei gavėjas neprieštarauja, krovinio paėmimo procedūra gali būti nufilmuota, nufotografuota.
- 4.5. Kai gavėjas krovinį pasiima ir pasišalina, savanoris turi paimti plastikinę paletę ar polietileno patiesalą, juos dezinfekuoti ir sudėti į automobilio bagažinę.

5. Veiksmai po užduoties

- 5.1. Dezinfekuokite automobilio vairą ir kitas liestas vietas, kilimėlių po kojomis, sėdynes dengusią plėvelę (jei ji ne vienkartinė), bagažinę.
- 5.2. Krovinio perdavimo metu panaudotus daiktus (apsauginę plėvelę, jei ji vienkartinė, skudurėlius, naudotas dezinfekuoti priemones, telefono dezinfekavimo servėteles, antbačius ir pan.) sudėkite į 10 l. atliekų maišą ir užriškite.

- 5.3. Prieš įeidami į savo gyvenamąsias patalpas, dezinfekuokite apavą (atsistokite ant dezinfekuojančiu skysčiu suvilgyto audinio, viršų nuvalykite muiliniu vandeniu ar dezinfekuojančiu skysčiu suvilgyta servetėle), pirštines, TELEFONĄ (valykite specialiomis servetėlėmis), rašymo priemonę. Jei yra galimybė, apavą palikite negyvenamose patalpose.
- 5.4. Panaudotus dezinfekuojamiems paviršiams valyti skirtus skudurėlius ir servetėles sudėkite į 10 l. maišą.
- 5.5. Tinkamai nusiimkite apsauginę kaukę ar respiratorių ir pirštines, sudėkite juos į 10 l. maišą. Maišą (-us) rekomenduojama sudėti į vieną 100 l. maišą, kuris vėliau atiduodamas utilizuoti (atskira instrukcija).
- 5.6. Viršutinius drabužius pakabinkite lauke arba balkone saulėje ar atokiau nuo kitų drabužių. Kai tik galėsite, išskalbkite juos kuo aukštesnėje temperatūroje (iki 90 °C) su skalbikliu. Jei dėl audinių savybių negalima naudoti itin karšto vandens, taikykite specialias chemines medžiagas (pvz., baliklį ar natrio hipochlorito turinčių produktų, skirtų tekstilės gaminiams).
- 5.7. Nusiplaukite rankas 20–40 sek. su muilu ir vandeniu. Iki tol rankomis nelieskite akių, burnos, nosies ir veido. Rekomenduojama nusiprausti po dušu.
- 5.8. Išsiųskite ataskaitą (atskira forma) apie įvykdytą užduotį ir nuotraukas savo koordinatoriui.

Saugos instrukcijos derintos su: